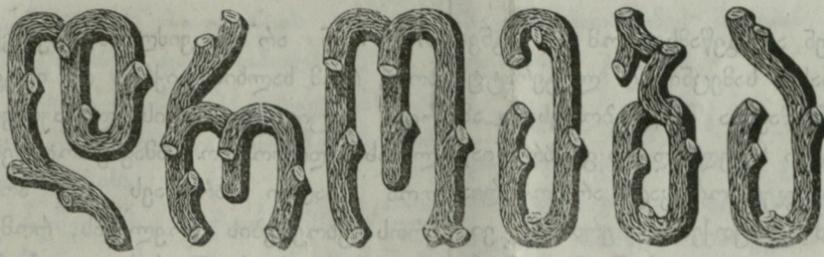

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში: გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, ред. „Дрoвнa“

ფასი წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50კ. 10 თვით—
8 მ., 9 თვ.—7 მ., 50კ. 8 თვ.—7 მ., 7 თვ.—6 მ.
6 თვ.—5 მ., 5 თვ.—4 მ., 50კ. 4 თვ.—4 მ., 3
თვ.—3 მ., 2 თვ.—2 მ., 1 თვ.—1 მ.

ცალკე ხაზები „დროებისა“ ღირს 5 კაპიკი.

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე სტრიქონზე
8 კ., პირველზე 16 კ. სრული უკანასკნელი გვერ-
დი 25 მანათი; პირველი 50 მ. რედაქციაში წარ-
სმისა ითვლება მათგან დაქვრივების შემთხვე-
ვაში.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწავლებს და შეას-
წავს დასახელებად გამოცემის წვრილებს. დაუბრუნდეს წარ-
სმის რედაქცია 306 დაუბრუნებს წვრილებს.

Объявления изъ Россiи, Царства Польскаго и за-
границы принимаются только въ цент. конторѣ объявл.
Л. Метцль., Москва, Петровка, № 6.

„დროების“ ფასი სექტემბრის პირველიდამ წლის დასრულებამდე 4 მანათი. სოფლის მასწავლე- ბელთათვის 3 მანათი.

პალაპ სილნალში
მეცნიერების 9-დგან გამომართება პირ-
ველ დაწყებითი
სასწავლებელი
სასწავლებელს მმართველ: რომი-
ტაშვილისა—ბიეცკისა, მარია მარ-
ჯანიშვილისა და კნ. ნინა ანდრონი-
კაშვილისა
ფასი მოსწავლეობის ს. ს. ს. 2 მანათი.

რასა ვზრუნავთ დღეს მეცნიერებისათვის?

თბილისი, სექტემბრის 10-ს.
შველა წაკითხავდა ჩვენს გაზეთში
მანუშის საქართველოს ისტორიის
დაბეჭდვის განცხადებას. შველას ეცო-
დინება, ვინ იკისრა ამ წიგნის დაბეჭ-
დვისა და რედაქტორობის შრომა.
იქნება ბევრს ენახოს კიდევ ეს მშვე-
ნიერი, მაღიანი წიგნი, სუფთად, ლა-
მანად დაბეჭდილი. შეიძლება ბევრ-
მაც გადაათვალიერა თვით შინაარსი.
ჩვენ არ გვკოწიროს, რომ ამ უკანასკნელთ
სიამაუნება არ ეგროძოთ გადათვალიერ-
ების დროს არა მარტო წიგნის გა-
რეგნობით, არამედ თვით გამოცემის

სურამილამ

ამისთანა დიდ ოთხასის კომლით
მოსახლე სოფელში, რომელსაც და-
ბას ეძახიან, რომელშიაც საკმაოდ
დიდი ვაჭრობაა როგორც ქართლისა
და იმერეთის შუა მდებარე ადგილს,
ამისთანა სოფელში რომ სახალხო
სკოლა არ იყოს, დიდად სარცხენი
ნაკლულევანება. დღევანდლამდე ბევ-
რი ლაპარაკი იყო სკოლის თაობაზე,
თუ აქ სოფელში და თუ გაზეთებში,
მაგრამ აქამომდე მხოლოდ სომხის
საეკლესიო სკოლა არსებობდა სომ-
ხებისათვის, რომელშიაც, როგორც
ამბობენ, 60-70 ვაჭი და ქალი სწავ-
ლობდა სომხეთ სარწმუნოებისა. სომ-
ხები აქ ნახევარზე ცოტა ნაკლები არიან
და ამის გამო მომეტებული ნაწილი
კმაწვილებისა უსწავლელნი რჩებო-
დნენ. ეს სომხის სკოლაც სხვა საეკ-
ლესიო სკოლების მსგავსად ამ ზაფ-
ხულს დაიკვტა მთავრობის განკარგუ-
ლებით.

მეცნიერულ ღირსებათა გამო. ჩვენ
არა გვერნია, რომ ჩვენმა შეგნებულ-
მა, განვითარებულმა და ნასწავლმა
საზოგადოებამ ღირსეულად არ დაა-
ფასოს ეს ყოვლად საყურადღებო,
მნიშვნელობით საფეს, პირველი მეც-
ნიერული ნაბიჯი ჩვენის ერთად-ერ
თის მერობაშიც კი ცნობილის, მეც-
ნიერისა.

თაკის დროზე ჩვენის გაზეთის სხვა
განყოფილებაში და სხვა დროს ამ
შრომის ღირსებას და მნიშვნელობას
განემარტავთ დაწერილებით; დღეს-კი
ჩვენ გვინდა ამ მეცნიერულის ნაბი-
ჯის გამო წმინდა ქართულს ნიდაგ
ზე ჩვენი ფიქრი და მოსაზრებანი გა-
ნუზაროთ მკითხველს.

მეცნიერებისთვის ყველგან და ყო-
ველთვის... პატივი უციათ... შუ-
რო მეტი პატივით და სასოებით უც-
ქერია კაცთა-ნათესავს მეცნიერების,
სწავლის ყოველივე წარმომადგენელ-
თათვის... მთელი დასი ბრამინთა ინ-
დოეთში, მურუმთა ასირო-ბაბილონია-
ში, მოგვთა და მისანთა—მეგობრებში
ამ სამის უძველესის განათლების ცენტ-
რებში სრულის ბატონობით განაგებ-
და ერთა ბედ-იღბალს და ხელში ეჭი-
რა თვით უმაღლესი გამგებელი და
ბრძანებელიც-კი.

ისეთი განვითარება ლიტერატურის-

ურიები აქ იქნებიან ოთხმოცი მო-
სახლე. მათ სკოლა არა აქვთ, სა-
ლოცავთან ხახამი ასწავლის ებრაულ
ენაზე საღმთო-წერილის კითხვას და
ზოგს მსურველს საკუთარს ფასად
მორიგებით ქართულსა. რიცხვი კმაწ-
ვილებისა, (მხოლოდ ვაჭებს ასწავ-
ლის) 20-25 მეტი არცკია. მაგრამ
ამას სკოლას ვერცკი დავარქმევთ

ამისთანა გარემოებაში ქართველი
გლეხ-კაცობა და აგრეთვე თავდა-ზ-
ნაურობა, რომელთაც რიცხვი საკმა-
ოდ დიდია, უსკოლობის გამო დიდ
გაჭირებაში იყვნენ.

წელს სურამის საზოგადოებამ გა-
დასწავიტა სკოლის დაწესება და გა-
იწერა ფული. ბანაჩენი საზოგადო-
ყრილობისა გუბერნატორს დაუმტკი-
ცებია და სასწავლებელთ მთავრობას
კიდევ დაუნიშნავს მასწავლებელი.

აქ ამ დღებში ჩამოვიდა დანიშნუ-
ლი მასწავლებელი, ბ. სიმეურბიძე,
ახლად კურს-დასრულებული მოწაფე
ბოჩის სამასწავლებლო სემინარიისა.
ახლაც შეუდგა სოფლის მოხელეებთან

სა საბერძნეთში და რომში, როგო-
რიც მაშინ ყოფილა, ცხადად ამტკი-
ცებს, რა გავლენა და მნიშვნელობა
ჰქონიათ გონებისა და მეცნიერების
წარმომადგენელთ. თვით ქმნილებანი
მაშინდელის ფილოსოფოსებისა ცხა-
დად მოწმობენ ამას.

მერობის დღევანდელი განათლება
და მეცნიერება პირ-და-პირი სამკვიდ-
როა საბერძნეთისა და რომის განათ-
ლებისა, სამკვიდროა გავრცელებული
და შეესებული მხნე და გონიერის მემ-
კიდრისაგან. რა ძალას იჩენს დღეს
განათლება და მეცნიერება მერობი-
სა—ეს ცხადია ყველასათვის. მაგრამ
ამ გვარი საანბანო კეშმარტების გან-
მარტება არას დროს მეტი არ არის—
და ჩვენ ყოველთვის თვალ-წინ უნდა
გვედგას დიდი და განუზომელი მნიშ-
ვნელობა ცოდნისა, მეცნიერებისა
თუ მის მნიშვნელობის განმარტებას
მეტად არა სთვლის ისეთი მეცნიერი,
როგორც მარნესტ რენანია ისეთს
ქვეყანაში, როგორც საფრანგეთია,
ისეთ მსმენელთა წინაშე, როგორც
საფრანგეთის პოლიტეხნიკუმის სტუ-
დენტები არიან, რასაკვირველია, ჩვენ-
თვის უფრო თავის დღეში მეტი არ
უნდა იყოს გავიხსენოთ ხოლმე ეს
ფრიალი მნიშვნელობა მეცნიერებისა

მაგრამ ჩვენ დღეს მეცნიერების
მნიშვნელობის განმარტებას ვერ გავ-
ყვებით, რადგან ეს შორს წავიყვანს...
ხომ ყველამ კარგად იცის, რომ ცოდნა
ძალაა; რომ მეცნიერება, იმავე რენა-
ნისა არ იყოს, განაგებს დღეს ყველა
საქმეს ეგრძოსა და საზოგადოებრივის

ერთად სასკოლო სახლის ძებნას,
რომლის ქირად ათი-თორმეტი თუმბ-
ნია დანიშნული.

სოფლის საზოგადოების გაწერილი
ფული ორმოც თუმბამდეა. ეს ფული
ძალიან ცოტა იქნება და სკოლის მო-
თხოვნილებას ვერ დააკმაყოფილებს.
სურამს კი ძალიან ბევრი ღონის-ძიე-
ბა აქვს, რომ საკუთარი სკოლის და
სასოფლო კანცელარიის სახლიც აი-
შენოს, მასწავლებელსაც კი ჯამაგირი
მისცეს, ღარიბ გლეხის შვილს—სკო-
ლის შაგირდს შემწეობა გაუწიოს და
სკოლასთან ბიბლიოთეკაც იქონიოს.
ამასთანავე სოფელს სხვა თავისი საჭი-
როების დაკმაყოფილებაც შეუძლია,
ეთქვათ, ხიდების გაკეთება, რომელ-
ნიც ამ ქამად ძალიან დაზიანებულან
უარნების დადგმა, სასოფლო სახლე-
ბის შეკეთება და ახლად აშენება და
სხვა.

ამისი ღონის ძიება აი რა-და რა
არის. როგორც ამბობენ, ამ რამდენი-
მე წლის წინდ სკოლისთვის სოფელ-
ში შეიკრება ძველი მამასახლისის

ცხოვრების სფერაში, ბრძანებლობს
სახელმწიფოთა პოლიტიკურს ურთი-
ერთობაში...

ჩვენ გვაქვს მცირეოდენი მწერლო-
ბა, დრო-გამოშვებით ლიტერატურა,
მართალია ღარიბი, მაგრამ მაინც იმ-
დენი ძალისა, რომ ავად—თუ კარგად
აკმაყოფილებს ჩვენს მუდამ დღიურს
გონებრივსა და ეკონომიურს საჭიროე-
ბას; ჩვენ გვაქვს სკოლები, საცა ესწავ-
ლობთ და ისეთნიც, რომელნიც სას-
კოლო მეცნიერებას გვაძლევენ; გვყავს
საზოგადოება, წერა-კითხვის ცოდნის
გავრცელებისათვის; თეატრიც კი და-
ვარსეთ ჩვენი არა დიდად ნაზი და
ფაქიზი ესტეტიურის გრძობების და-
სატკობლად; ყველა ეს გვაქვს, ვამ-
ბობთ ჩვენ, და ყოველივე ეს ფრიად
მოსაწონია და სასიამოვნო. მაგრამ
ჩვენ არა მოგვეძებნება-რა ისეთი, რაც
ავარჯიშებდეს და ავრცელებდეს ჩვენს
სურვილს მეცნიერების შეძენისას, აკ-
მაყოფილებდეს მეცნიერულს ინტერე-
სებს ქვეყნისას, ჰქმნიდეს ნელ-ნელა
და სისტემატიურად სამეცნიერო ლი-
ტერატურას. ბანა რას მივალწვეთ,
რას გავხდებით ერთი გაზეთით და
ერთის ჟურნალით იქ და იმ დროს,
საცა და როცა ყველაფერი და, სხვა-
თა შორის, თვით ამ ჟურნალისა და
გაზეთის წარმოებაც შეულებელია...

ჩვენ ამით არაფერს საწინააღმდე-
გოს არას ვამბობთ იმაზე, რაც არსე-
ბობს. დეე, არსებობდეს, იდღეგრძე-
ლოს, გაიხსოს და განვითარდეს, თუ
კი ეს მოსახერხებელია მაშინ, როცა
მწერლობას გვერდში თითქმის ერთი
დროს სიამისი იქმნისო. ეს ფული სა-
ხელმწიფო ხაზინაში შევიდაო. თუ მარ-
თალია ეს ამბავი, შეკრებილა ფული
და ხაზინაში შესულა, ენლა ხელ-
უხლებლად უნდა ინახებოდეს, და მა-
შასადამე, სკოლისთვის კარგი სათადა-
რიგო შეძლებათ. ამ ფულით შეიძ-
ლება ადგილის ყიდვა და შემდეგ შე-
ნობის დაწყება, ან ენლავე მზად აშე-
ნებულის ყიდვა.

სამუდამოდ სხვა კარგი სახსარიცა
აქვს აქაურს სკოლასა.

მართი ამ სახსართაგანი არის ყან-
თარის დადგმა და იჯარით გაცემა.
დღეს დიდი ვაჭრობაა აქა: პურისა,
ქერისა, სიმინდისა და მეტადრე იმე-
რეთილამ მართლში და ძალაქში წა-
საღები ღვინისა. მედუნეები რას ჩა-
დიან და როგორა სწონენ, ღმერთმა
იცის. სასწორის ქვებად ხმარობენ ლო-
დებს, კენჭებს, რომელსაც ხშირად
ნაპირები ემტყრევა და მის მაგიერ რას
უმატებენ, ან რას აკლებენ, ვინა ხე-
დავს. ათასში ერთხელ კანონიერად
მიღებული თუჯის ქვებს ვერ ნახავთ.

კაცი არ უდგას, რომელმაც სთქვას, აი, ჩემი საგანი და ჩემი საქმე ეს არის და ვიცი კიდევ აქ რასაც ვამბობ და ვლპარაკობო. როცა თეატრს არც ერთი განვითარებული და თავის საქმეში რიგიანად გაწვრთნილი კაცი არ დასტრიალებს თავს, როცა მთელს საქართველოში ერთის მეტს რიგიანი სახელმძღვანელო ვერ შეუდგენია სახალხო სკოლებისათვის; თუნდ იმაზე ნურც-კი ნურას ვიტყვი, რომ ხალხისთვის სამეცნიერო საგნების მღაბიოდ მოთხოვნილი ვერ მოუხერხებია აქამდე

შარეულს მიზეზს ამ გვარის სამწუხარო მდგომარეობისას რომ არ გამოუდგეთ, რომ მიზეზთა-მიზეზის ძებნას არ მოყვებით, დავასახელებთ აქ ერთს ახლო მიზეზთაგანს ყოველივე ამისას. ეს ახლო მიზეზი ის გახლავთ, რომ ჩვენ არა გვწამს ძალა მეცნიერებისა, ჩვენ არა გვწამს ყოველად შემძლებელია მეცნიერებით შექურვილის კაცისა. შეველა ეს წარმოსდგება უპირველესად იმისაგან, რომ ჩვენ აქამომდე ვერ შევიგნეთ, რა ძალაა ის ძალა, რომელიც პატივისცემას მოუპოვებს ერს, რომელიც... გაავრცელებს კეთილ-დღეობას, კაცთ-მოყვარების გრძობას...

მაშ, ვირწმუნოთ მეცნიერება.. თუ სხვა არა შეგვიძლიან-რა, მოსამზადებელი შრომა მაინც ვიკისროთ, ცნობანი მაინც შევკრიბოთ, დასაბუქდავი მასალანი მაინც დავებუქდოთ, ან ვადმოვთარგმნოთ, რომ შემდეგს თაობას მაინც გაუადვილდეს მეცნიერულის ინტერესების სამსახური. მთუ სხვა არა შეგვიძლიან-რა, ჩვენის ქვეყნის ყოველ-მხრივის შესწავლისათვის მაინც შევკრიბოთ და ვავროვოთ მასალები. სტატისტიკა, გეოგრაფია, ეტნოგრაფია, ისტორია, ლიტერატურა და სხვა, აი, ის საგნები, რომელნიც უმასალობის გამო ვერ მეცნიერების სახელს კიდევ გვიან ეღიროსებინ, გვიან ეღიროსებინ, იმიტომ

შანთარი რომ გაიმართება, ყველას თვალ-წინ ექნება სასწორიკა და ქვებიკა და უფრო ნამდვილი წონა ექნება საქონელსაცა. შანთარი რომ დაიდგასო, ამბობენ მოიჯარადრენი—სამოცი თუმნიდამ ას თუმნამდე მიმცემი გამოჩნდებოა.

მეორე შემოსავალი მოსალოდნელია საკლავზე გადასახადით. აქ, სურამში არის სამხედრო გოსპიტალი, თვით სოფელში თავდა-აზნაურობა და ჩინოვნიკობა საქაოდ სცხოვრებს, ვაჭარი ხალხი და შეძლებული გლეხობაც ბლომად არის. ამის გამო საკლავი ბლომად იკვლის, მეტადრე ზაფხულობით, როდესაც იუნკრის სკოლა აქ ვადმოდის და ქალაქებდამ საგრილობლად საქაოდ ხალხი ესახლება. ამ საკლავზე გადასახადის იჯარაც ას თუმნამდის მისცემს სოფელსაო. სოფელს ამ ორ შემოსავალს გარდა აქვს ნოტარიუსისაგან შემოსავალი ოცი, ოც-და-ხუთი თუმანი.

ამ გვარად ამ სამის შემოსავლის ჯამი ორას თუმანზე მეტი დადგება

რომ ჩვენ არა-გვწამს, რომ ამ საგნების შესახებ სამეცნიერო ლიტერატურის შემუშავება შეიძლებოდეს და ამ მხრივ ვერ სრულიად არ გვეზრუნია, ამ მხრივ ვერ ორ კაცს არ მოუყრია თავი და არ უთქვამს: ერთად ვიმუშავოთო. მით ის წიგნი, რომლის გამო ჩვენ ასეთს ვრცელს ბაასს ვავივით, შედგება მხოლოდ ერთადერთის კაცის შრომისა, ლეწლისა, ცოდნისა. ჩვენი პატივცემული მსწავლული მარტო თვითონ იყო ამ შრომის რედაქტორიც, კორექტორიც, მომზადებელიც, ვარიანტების შემდარებელიც, ისტორიკოსიც, ლიტერატურის მკოდნეც, გეოგრაფიც და სუყველაფერიც. არსაიდან ხმა შევლისა, არსაიდან შემწეობა მეცნიერული, უბრალოც კი.

საჭიროა და აუცილებლად საჭირო ჩვენის კულტურულის ჰასაკოვნებისათვის აღმოვიფხვრათ გულიდამ ურწამუნობა მეცნიერებისადმი, საჭიროა გულ-მხურვალედ მოვეკიდნეთ სამეცნიერო ინტერესებს...

შინაური ქრონიკა

== აი, ახალი ლიტერატურული ამბები: ბ-ნს ზ. შიკინაძის დაუბუქლია ლექსნი თქმულნი ბესარიონ აბაშილისაგან (ბესიკისაგან), რომელიც სცხოვრობდა 1749—1791 წწ. შორის. მართის მეთვრამეტე საუკუნის პოეტთაგანის ნაწარმოებთა შეკრება და დაბუქდა ფრიად სასიამოვნო მოვლენაა. მით უმეტეს, რომ გამოცემა გარეგნობით ძალიან ლაზათიანია. წიგნი შეიცავს 66 გვერდს, ღირს 30 კა.

== როგორც ეტყობა, უბრალო ხალხიც მისდევს ლიტერატურას და თავისებურად იკმაყოფილებს თავის სულეირსა და გონებრივს ინტერესებს.

და სასკოლოდ გაწერილ ორომაც თუმანთან სამას თუმნამდე ავა. რასაკვირველია, რომ ამისთანა შემოსავლით სკოლაც კარგა შეინახება და სხვა საქიროებაც დაკმაყოფილდება.

აი, ვერ უსახსროდ აქ ახლოს, სამვერსზე სოფელ ზემო-შალას რა სკოლის შენობა დაუდგამს. ეს სკოლა ეკუთვნის სამ სოფელს: ზემო-შალას, ხაშურს და ცხრაბუხას. შენობა ქვითკირისაა, ათი საყენი სიგრძე აქვს და ხუთამდე სიგანე. ამ შენობაში არის საკლასო ოთახები და მასწავლებლის სადგომი. მთელი შენობა ორას ორომაც თუმნად დასჯდომიათ. სახლი ვაშლილ მინდორზეა და მოშორებულია სოფლის სხვა შენობებზე სურამს ხომ უფრო მეტი შეიძლება. მსკენისთვის პირველს სურამის საზოგადოების ყრილობამ გადასწყვიტა: ა) ყანთარი და იდგას და იჯარით გაეცეს, ბ) ხორცის საკლავზე გადასახადი განწესდეს ძროხაზე ორი აბაზი, ცხვარზე აბაზი, და იჯარით მიეცეს, გ) სოფლის საზოგადოება განაჩენსა სდებს, რომ

მთუ ჩვენ არ შეგვიძლიან დავიკვიროთ, რომ ხალხის ფიქრი და ინტერესი ვიციოთ და იმის დაკმაყოფილებას ვცდილობთო, სამაგიეროდ თვითონ ხალხი ზრუნავს და არც ერთს ცხოვრების მოვლენას, რომელიც მისთვის საინტერესოა, ჩვენსავით გულ-გრილად გვერდს არ აუვლის ხოლმე. ეს ორი კვირაა, რაც ძალადობით მოჰკლეს ვილაც იაკობა მედუქნე (აბრაგუნე) და მბილისის ხალხის სულიერის ვითარების მკოდნე გულ-უბრყვილო მწერლებმა მთელი თავისი ხელოვნება დაასრულეს, რომ ღირსეულად შეემკოთ თავისი ლექსებით ეს ხალხისათვის საინტერესო მიკიტანი.

== ამბობენ, რომ ფინანსთა მინისტრს ბათუმში მყოფობის დროს, ძალიან გაუკიცხავს იქაურის ტამოჭნის მოხელენი, რომელთა უკანონო მოქმედებაზე ბევრი დაწერილა ადგილობრივს ვაზეთებში.

== ჩვენ მივიღეთ მესამე ნომერი გაზეთის «თეატრისა»; შინაარსს შემდეგ ვავაცნობთ მკითხველებს. მართი სურათთაგანი ამ ნომერში ჩინებულად არის ამოკრილი ხეზედ ბ-ნის ბ. ტატიშვილისაგან.

== ბურიდამ გვეწერენ: «წასრულმა მარიამობისთემ ბურიდამ შესამჩნევი მსხვერპლი წაილა. თავადი ლათა სიმონის-ძე ბუგუნავა მოგეტაცა სამუდამოდ, რომლის სიკვდილმა, ვინ იცის, რამდენი ამოხვრა გამოიწვია ყველა ჩვენგანის გულში. ბანსევენებულმა ზედ-მიწვევით იცოდა ეკლესიური ვალობები და ხალხური სიმღერები გურულს კილოზე. სწავლის შესაფერად კარგს ლექსებსაც სწერდა. იმერეთის და სამეგრელოს თავდა-აზნაურობა, ქობულეთელი ფაშები და ბეგები იცნობდნ მას, როგორც განთქმულ ვაჟ-კაცს და მკვირცხლ მოჯიროთეს. 1841 წ

მოვაჭრებს არ შეეძლოთ ღვინის, პურის და ქერის აწონა და მომტანებმა უეჭველად ყანთართან დახურულ ადგილს მიიტანონ, საწყობად ფასი არ გამოერთათ ამისთვის ყანთართან საზოგადოება სდგამს საწყობ ადგილს. მოვაჭრეთაგან ვინც თავის ღუქანში შეტანინებს პურსა და ღვინოსა, საზოგადოება გამორიცხავს თავისაგან და ვასდვენის.

ეს სამი განაჩენი დაადგინა სოფლის საზოგადო ყრილობამ და ვადასცა პრისტავს გუბერნატორთან წარსადგენად და დასამტკიცებლად.

ჭრილობის დროს სკოლაზედაც ითქვა რამდენიმე სიტყვა, რომ გუბერნატორმა დაამტკიცა სოფლის განაჩენი, სკოლების მთავრობამ მასწავლებელი დანიშნა და ახლა თქვენც ხელი უნდა შეუწყოთო. ამ კრებაზე დაესწრო დიდი ხნის აქ მცხოვრები შარამან მაჭავარიანი, ცნობილი თავისის გამჭირაზობითა და შესწირა სკოლას სამი თუმანი. ამის მეტს სხვას არავის არა შეუწირავს-რა, თუმ-

ბურიაში არეულობის დროს ტყვეობაც ვამოსცადა. უკანასკნელ შემთხვევითი დროს მას ებარა ბერიკაძის ქვეითი ღრუჭინა და ომის ვათაგების შემდეგ ვამოვიდა სამსახურიდამ. მკ-და შეიღს მარიამობის თვეს იყო ჩვეულებრივი გამოტირილი რომელ-ზეც, სხვათა შორის, დაესწრო ბურიის თავად-აზნაურთ ახალი წინამძღოლი თ პ. ნაკაშიძე, რომელმაც კარგის ყვაილებით შემკული გვირგვინი უძღვნა განსვენებულს აღნიშნული დღის ხუთ საათზედ მივაბარეთ შავ მიწას 75 წლის მამულის შეილი.

ლ. ფხიზელი.

ტელეგრაფები

„ჩრდილოეთის სააგენტოსი“
სექტემბრის 7-ს.

პეტერბურში. დ. თ. გლადიმერ ალექსანდრეს მე გუშის ვარძავას წავიდა.

გამოცხადებულა მრავალი ჩინისა და ჯილდოს ბოძება სამხედრო უწყებაში.

ახნაურობის საადგილ-მამულა პანკა, რომელიც ფარმალურად ვასხნიდა ითვლება ორი-სამა თვის შემდეგ დაიწვეს ფაქტაურად წარმოებას.

დადგან იანონიაში ხოლგან ვაჩნდა, ადმირალ კოპიტოვის თავს-მჯდომარეობით შემდგარი კომისიის იკვლავს ხომებს, რომ ეს ჭიანი არ ვაგრძელდეს რუსის ადმისავლეთ მხარეებში.

ჩინეთში, იანონიაში და ციმბირში ნავთის ხმარების ვასაგრძელებლად, ბაქოს ნავთის-მწარმოებელნი ქუთაის-ბენ ვლადივოსტოკსა და პეტროპავლოვსკში ვასხნან ნავთის საწყობნი და დაძვის მაგახინება.

რუსეთის წვინის ვსათა წარმომადგენლების საყოველთაო ვრება პეტროპავლოვში ენკენისთვის 15 მოხდება.

„ს. პეტროვ. უწყ.“ სწერენ, რომ რუსისა მამადენიმე სოფდავანნი, რომ-

ცა თავდა-აზნაურობა აქ ბლომად არის, რომელთა შეილებიც უეჭველად ისარგებლებენ ამ სკოლითა. მაგრამ იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ მაჭავარიანის მაგალითის ისინიც მიჰხედვენ და კეთილ დახმარებას არა მოაკლებენ თავის სოფლის სკოლასა.

მართი ვარემოება იყო შესანიშნავი ყრილობის დროსა. შრიები, არც ჰოზე იყვნენ და არც არაზე. ჩვენ ხმა ვერ ამოგვილიაო, ვერაფერს ვიტყვი, რადგანაც ქვითა გვეკოლვენ სურამელები ვერ ეხლა, როდესაც არაფერში ხმას არ ვიღებთო და ხმა რომ ამოვილოთ, ხომ სულელებს ამოგვხუთავენო...

შაველს სირცხვილსა და კდემას ვადადიან ბაზრელები. შრილობაში რომ მოხუცი ურიები ლაპარაკობდენ, ამ შეურაცხებაზე უნდა გენახათ, რა ვანწირულების ცრემლი უელავდთ თვალზე და რა მოკლულის გულის თავდაჭერილი კენესა ისმოდა.

ძალიან სამწუხაროა, და შესარცხენია ეს ამბავი სურამელებისთვის.

მკლენდ შუამდგომლობენ უნივერსიტეტის...
გადიანდ თაშქენტამდე რენის გზის
გაყვანას, თხოვლობენ 81 წ. კან-
ცესიას, შინაობს იმდროიან იმპერატორ-
ზაის რენის გზის შექმნისათვის, ით-
ხოვან—გადამდებს მათ განუქმებულ ან-
ლის ფლობილად და პრეპტი შემო-
სქვთ, რომ მერჯადის წყლიწად-სასე-
ვანსე და მერჯადის თაშქენტამდე სამს
წყლიწადსე გაიყვანენ გზას.

ლუბ-მედიკს ბოტკინს ებოძა ორ-
დენი თეთრის ანწივისა.

პარიში. ფრანგულებმა ხელ-ახლად
დაიწვეს სამხედრო მამულები კუნძ.
მადაგასკარსე. ფრანგულების მოწინა-
ვე რაშიმ ფრანგულის სიმეგრესთან
შეკატაკ მტრის ჯარს. ფრანგულებს
31 კანდი დაუჭრეს და 2 მოუკლეს.

ფილიპოპოლი. აღმოსავლეთ რუ-
ქელის მცხოვრებლებმა ერთ-ხმად ც-
მადანადეს სურვილი ბოლგარანსთან
შეერთებისა, დაატყვევეს გენერალ-გუ-
ბერნატორი საკუთარს სხლში, გადა-
ეყენეს მძაბრებლობა და დროებითი მძა-
ბრებლობა დააფუძნეს. სრულიად მიღი-
ცნამ ქვეშევრდომობითა ერთგულება
ქვეშევრდომობის თვადს. სისხლ-
ად დაღვრალა. აქ მცხოვრებ უცხო-
ელთ სრულიად არა დაუშავდებო-
რან.

სოფია. ფილიპოპოლიში მომხდარს
ამბებზე მკვლელობა აქ ცნობა თუ არა,
ამავე დღით აუარებელმა ხალხის გრ-
ვამ ბაბალებით დაიწყო დენა ქუჩებ-
ში, „გამარჯვების“ გაბანად ბოლგარ-
ანსთან შეერთების გამო და ნაცო-
ნაღუსს ჭამის დამღერადა სადამოხსე-
სასხლის წინ „აღ-მაღა ხალხსა შეგ-
რაგდა; მოხდა სახალხო კრება, რ-
მელსედაც წარმოთქმულ იქნა ბოლ-
გარანსთან დაკავშირება და ამ საქმის
განხორციელებისათვის სატყვეობის შე-
წირვაც. ამბობენ, რომ ბოლგარანს ჯ-
არებს ებრძნათ გავლანქმობს აღმოსა-
ვლეთ რუმელების სახელგანთავსებ და

ჩვენს ქვეყანაში არც ერთმა ადგილმა
არ გამოიჩინა ურიების გაუბატოებობა,
როგორც სურამელებმა...

ბრალი კია, რომ სოფელმა საბა-
გადოდ არ მოილაპარაკოს ამ ურიგო-
ბაზე და ღონე არ იხმაროს თავი-
დობის დასაწყინარებლად.

ამ ყრილობაშივე ურიების ჩივილის
დროს ნახვდით მოვაქრე კაცებს, რო-
მელნიც აღიარებდნენ, რომ ურიებში
ისეთი პატიოსანი მოვაქრეები არი-
ანო, რომ სხვაგან ძნელად მოსძებნი-
თო. მართა ამის დასამტკიცებლად
ილაპარაკა, რომ ოთხი ათასი თუმნის
საქმე მქონდა ურიებთან და უბარ-
თოდ ფულს ვაძლევდიო. იმდენად
სანდონი იყვნენ — ერთი ბარათი არ გა-
მოპირთმევეა ფულის მიცემის დროს
და ყოველივე საქმე წმინდად ამისრუ-
ლესო. აქ მდგომნიც დამოწმენ.

მაგრამ ეს მაგალითი რა საჭიროა,
მე კარგათ ვიცი, რომ მრთელ მართლ-
ში და იმერეთში ჩვენს უბირობის და
სიტყვის გაცრუების დროს, უვექსი-
ლოთ და უბარათოდ ფულის საქმის

რომ თვით ბოლგარანს თავადიც
გაემგზავრება ფილიპოპოლისა.

გამოვიდა ბრძანება ბოლგარანს ჯ-
არის დანახვისა და სახალხო კრების
მოწოდებისა.

რუმელების დროებით სიმძაბრეობას
მოწვევით თავადი ბოლგარანისა და შინ-
გველი მინისტრი განხვედრავი გაემგზავ-
რენ ფილიპოპოლს.

ლონდონი. პარლამენტის სხდო-
ბა ქრისტეშობისთვის 5-სათვის გადაი-
დგა.

თებერვალში მოგროვილი ჯარი დათ-
ხოვნილ იქნა.

პეტერბურგი. ნაბრძანება: სამ-
ბრძანებელი აქვარას ვეკლს გე-
მებს, რომელთაც კამპანია გაათავეს
და უგანსხვებ დრომდის სრულიად
განძისადებულნი იყვნენ, რომ შინ-
გველსავე ბრძანებასე სდგა გასულიყ-
ვენ და გადაწვეტილია, რომ მარ-
ტის 1-დის განთავისუფლებულ იქმნენ
სხვა-და-სხვა ვადით ფაქტის მდამ-
ლა ჩინებო, მანაურ საქმეთა გამო,
მხოლოდ იმდენი რიცხვითა, რომ ამ
დათხოვნას არ მოაქვს რა-სიმების და-
მლა.

ამ კვირის გასულს ლესანა გემ-
ტრავრება ავღანის სახელგანთავსებ,
რომ ინგლისელებთან ერთად დასდოს
ბაჟს ამ სახელგანთავსებ. თუ გარემო-
ბა ხელი შეგვიწყობს — ლესანის ან-
ბით — სახელგანთავსებ 8 თვესე
დათხოვრდება და თუ არა — შეიძლება
ერთს წელსაც გასტანოს ამ საქმემა.

„Journal de St Pétersbourg“-ა
აღნიშნავს რა აღმოსავლეთ რუმელების
მძაბრებლობის გადაყენების წინადა-
გებულსა და მოფიქრებულს შეთქმუ-
ლებათ, მაიგ-ახებს, რომ პ-ლატი-
კური ორგანიზაცია, რომელსაც შეე-
ნაურელობა ფილიპოპოლში, დაფუძ-
ნებულნი ბერძენის კანგრესისაგან და
შიტომ ესლამ ამ საქმეში ევროპის სა-

დაქვრა მხოლოდ ურიებმა იციან და
ურიებთან შეიძლება ნდობა. ამასთა-
ნავე ჩვენ კარგათ ვიცით, რომ ყვე-
ლა ჩვენში მოვაქრე სხვა-და-სხვა ხალხ-
ზე ფრანკულზე, ნემეცზე და სომეხზე
ურიებმა პირიანი ვაქრობა, იციან,
ესე იგი ყველაზე ნაკლებ ფასათა ჰყი-
დის საქმანელსა, ისრაელის გვარში
ჯერ კიდევ ბევრი კეთილი თვისება
და პატიოსანი ხასიათი დარჩენილა,
რომელიც სხვებს დაუკარგავთ და ძნე-
ლად მოიპოვებენ.

ერთი გარემოებაც შესანიშნავია
სურამის საზოგადოების ყრილობაზე.
მართველი გლენ-კაცობა, რომელიც
ხენა-თესვას მისდევს, ნაკლებათ ესწ-
რობა ყრილობაში და ამიტომ უფ-
რო მოვაქრე და მედუქნეები არიან.
მს დიდი ნაკლებევაება და სოფელს
შემდევში საზარალოდ დაეცემა. სა-
სურველია, რომ გლენ-კაცობა არ დაე-
ლდეს ყოველ საზოგადო ყრილობასა
და მომატებული მონაწილეობა და
სიფიზილე გამოიჩინოს. რამდენად მისი
დაკლება სოფლის ზიანი ამას ცხა-

ხელმწიფოთა უნდა მიიღონ მონაწი-
ლეობა.

პარიში. ცნობილს დიპლომატიურს
წრეებში ფარმაცურად უარ-გეოფენ
მას, რომ, ვითომ, აღმოსავლეთ რუ-
ქელაში მომხდარი არეულობა კრემ-
სიერში იყო მოხერხებული და სამ-
თა იმპერატორთა შორის მორიგების
შედეგი არისო.

ბერლინი. ფილიპოპოლის არეუ-
ლობამ აქ დიდი გაკვირვება გამოიწ-
ვია. მოელანს, რომ სახელმწიფოთა,
რომელთაც ბერლინის ტრაქტატზე ხე-
ლი მოწერილი აქვთ, დაუფიქრებელი
გაქვრავან ამ საქმეში.

სოფია. რუმელების ჯარმა ოსმა-
ლის სახელგანთავსებ სამხედრო სტრა-
ტეგიული ადგილება დაიჭინა, მომა-
ლა ტელეგრაფის მართულება და დაან-
გრია ხალები დაბა მუსტაფასთან.

სექტემბრის 9-ს.

პეტერბურგი. ბაზეთები ლაპარაკო-
ბენ, გზათა სამინისტრომ გადასწყვი-
ტა უარ-ჰყოს შუამავლობა ტაშვენ-
ტელ ვაქრებისა შუა აზიისა რკინის-
გზის ვაკეთების შესახებ და დაწესოს
ტაშვენტში კომისია ტაშვენტსა და
ბურდალიკის შუა ქვეყნის შესახებ
დანიანავს, ვაკეთდეს გზა სამარყანი-
დამ ტაშვენტამდე, მაგრამ ხაზინის ხარ-
ჯით-კი.

პალმერო. აქ ხოლერა უფრო
ძლიერდება სექტემბრის 7 250 კაცი
განდა ავად, რომელთაგან 158 მოკ-
და.

ფილიპოპოლი. ხალხი შეიარაღე-
ბულია შუბებით; დროებითი მძაბრ-
ველობა აღვიარებულ იქნა ყველგან;
პროვინციებში ფიცსა სდებენ ბოლგარ-
იის მთავრის ერთგულებას; მილი-
ციის ჯარი და ნაციონალური გვარ-

დათა ვხედეთ სოფელს ადგილი აქვს
სახნავ სათესად. მოდის ვინმე და ცდი-
ლობს, ესა და ეს ადგილი მე მაჩუ-
ქეთო. რამდენიმე მოვაქრე მედუქნე
იმბრობს თავის ნათლებს, ნათესავებს
და სოფელს ადგენინებენ განაჩენსა,
რადგან ესა და ეს ადგილი ჩვენთვის
საჭირო არ არისო ამ კაცისთვის გვი-
ჩუქებიაო! ამ გვარი განაჩენით ერთს
აქ სამსახურში მყოფს კაცს მისცეს
მამული. აღმინისტრაცია რომ არ გა-
რეულიყო მამულის ჩაბარების დროს,
ეს ადგილი სოფელს დაეკარგებოდა;
თუმცა კი უნდა ვთქვათ, რომ ადგი-
ლი შემოუღობავს მის დაპატრონების
მსურველსა და ჯერ არ ჩამორთნევი-
საქმე ის არის რომ ადგილი სახელმ-
წიფოთა და სოფელს მოსახმარადა აქვს
და არა ვასახუქრებლად.

მს მაგალითი დასახლებლად მო-
ვიყვანეთ, რომ გლენ-კაცობა თუ მუ-
დამ ესწრობოდეს საზოგადო ყრილობ-
ასა, ყოველთვის სოფლის საქმეებს
გარემოება ეცოდინება და ალაღ ბე-
დათ სხვის ჩიხის არ აყვება. მცოდნე-

და გაგზავნილ იქნა სემპლურული სხვა-
და სხვა ალაგას. დროებითი მძაბრ-
ველობის მიერ ხმარებული ენერგიული
საშუალებათა მიზნით ყველგან სამა-
გალითო წესიერება სუფევს. იქ, საცა
ბერძენები და ოსმალნი უმცირესობას
წარმოადგენენ, ხალხი ჰგზავნის მთა-
ვრობასთან დეპუტაციებს მადლობის
გადასახდელად მის მიერ ხმარებულ
ზომათათვის, რომელთა წყალო-
ბით წესიერება დატულია და აც-
ხადებს, რომ მზათა ვართ ყოვე-
ლივე მსხვერპლისათვის ქვეყნის დასა-
ცველად ოსმალთ შემოსევისაგანაო.
აქაურობა ოსმალურმა ვაზეთმა — აღ-
მოსავლეთის რუმელების მოსლემანთა
ორგანომ დაბეჭდა დღეს ცალკე და-
მატება, რომელშიც აცხადებს, რომ,
მმართველობა გამოიკვალაო და ურ-
ჩევს ხალხს შეურიგდეს ახალს მდგო-
მარეობას ქრესტიანთა ვაგზავნილ
იქმნა ქალაქ გარედ და ცინშია და-
ქერილი; მაგრამ დიდის ყურადღებით
ეკიდებიან. პოველივე მისელა მოსე-
ლა აღმოსავლეთის რუმელების და
ოსმალეთის შორის მოსაზობლია.

ფილიპოპოლი მიღებულ იქმნა
ტელეგრაფით და ეს-ეს არის გამო-
ცხადდა მანიფესტი ბოლგარის მთა-
ვისა. მანიფესტის კითხვამ დიდი აღ-
ტაცება გამოიწვია, მანიფესტი ამბობს:
ჩვენ პლექსანდრე, წყალობითა ლე-
თისათა და სურვილისამებრ ერისა,
მთავარი ჩრდილო და სამხრეთის ბოლ-
გარისა. ჩემმა საყვარელმა ერმა იცის,
რომ ამ თვის 18 აღმოსავლეთის რუ-
მელების ხალხმა დაამხო მძაბრებლო-
ბა, დაწესა დროებითი სამმართველო
და ერთხმად მადიანათა მთავრად
და რომ ეს მხარე, ხალხის საკეთი-
ლოდ და მის სურვილის თანხმად,
შეერთებულ იქმნა ბოლგარის სა-
ხელმწიფოსთან. რადგან ჩემი სურვი-
ლია მისი იდეალი განეხორციელო,
მე ვაღვიარებ ამ შეერთებას, რო-
გორც უკვე შესრულებულს ფაქტს
და ვიღებ ტიტულს ორთავე ჩრდი-

ნება რა არის მისთვის საჭირო, რომ
არა დაჰკარგოს და მთავრობისაგანაც
საყვედური არ მიიღოს.

მანაც შესამჩნევია საერთოდ ჩვენს
სოფლებში, საცა მედუქნეები ბლომად
არიან, რომ სოფლის უმრავლესობის
მძაბრებლები ხდებიან და თავის სიტყ-
ვაზე ატარებენ. ძიდეც ეს არის მიზე-
ზი, რომ ბევრჯელ სოფლის საზარა-
ლო და უკანონო განაჩენს ადგენინ-
ებენ საზოგადო ყრილობასა.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, როდესაც
ახალი თათბა გლენ-კაცების სკოლებ-
ში, რიგან სკოლებში მოიხდება,
უფრო ფიზიკალ მოეცილება თავის
საქმესა, მანამდის კი ვისურვოთ, რომ
გლენ-კაცობამ უზრუნველად არ დააგ-
დოს თავისი მოვალეობა და სასოფ-
ლო საქმეებს კარგა თვალ-ყური ადევ-
ნოს.

სექტემბრის 4-ს.

ლოსა და სამხრეთით ბოლგარის მთაგრისას. მკიდებ ხელს ამ ქვეყნის მართვას და ვაცხადებ, რომ სიცოცხლე, პატივი და საკუთრება ყველა მშვიდობიანის მცხოვრებისა და ცულ იქმნება, რომ მშვიდობისა და წესის დასაცველად ხსენებულ იქმნება ყველა საჭირო ზომიერება და რომ ის პირნი, რომელნიც წინააღმდეგობას გაუწევენ ამ ზომებს, სასტიკს სასჯელს მიეცევიან. მე დარწმუნებული ვარ, ჩემო საყვარელო ხალხო, რომ ორთავე ბალკანის ქვეყნები ალტაცებით მიესალმებიან ამ დიდს ამბავს, ეცდებიან განამტკიცონ ეს ღვთიური აქტი — შეერთება ორთავე ბოლგარისა და მზად არიან ყოველივე საჭირო მხსვერ-პლისათვის ჩვენის საყვარელის სამშობლოს ერთობისა და დამოუკიდებლობის დასაცველად. ღმერთი იყოს ჩვენი შემწე ამ ძნელს საქმეში. მთავარი ალექსანდრე.

მთავარი ბოლგარისა ალექსანდრე წამოვიდა დღეს დილით ტარნოვო-დამ და აქ მუდამ საათს ელოდებიან. აქ წინანდებურად სამაგალითო წესიერება სუფევს.

ბირბა

ვეტერბურგა სექტემბრის 9.

100 მანათის კურსი სამის თვით ღონდონზე	— 24 ¹ / ₂ 24 ¹ / ₂ 24
100 მანათის კურსი სამის თვით ჰამბურგზე	— 204 ¹ / ₂ 205 204 ¹ / ₂
100 მან. კურსი სამის თვით პარიზე	— 252 ¹ / ₂ 252 ¹ / ₂
პოლიმპერიალეები	— 8 მ. 26 გ. გუ.
ტამოუნის კუპონები	— 8 მ. 25 გ. გუ.
ვეტერბურგის მანათი	— 1 მ. 33 გ. გუ.
ბირბის დისკონტი	— 5 ¹ / ₂ და 6 ¹ / ₂ ¹ / ₂
5 ¹ / ₂ ბილეტები სახემწიფო ბანკისა 100 და 1000 მან. პირველი გამოცემისა	— 99 ¹ / ₂ მ. გუ.
მეორე გამოცემისა	— 99 ¹ / ₂ მ. გუ.
მესამე გამოცემისა	— 98 ¹ / ₂ მ. გუ.
მეოთხე გამოც.	— 98 ¹ / ₂ მ. გუ.
მეხუთე გამოც.	— 98 მ. 62 გ. გუ.
5 ¹ / ₂ ალმოს. სესქ. 100 და 1000 მ. პირვ. გამოც.	— 97 ¹ / ₂ მ. გუ.
მეორე გამოც.	— 97 მ. 62 გ. გუ.
მესამე გამოც.	— 97 ¹ / ₂ მ. გუ.
5 ¹ / ₂ მომგები ბილეტები I შინაგანის სესხისა	— 220 ¹ / ₂ მ. გუ.
5 ¹ / ₂ მომგები ბილეტები II შინაგანის სესხისა	— 208 ¹ / ₂ მ. გუ.
ოქროს რენტი	— 174 მ. გუ.
თბილისის საადგილო-მამული ბანკის გირავნობ. ფურცლები	— 27 წ. 89 ¹ / ₂ მ. გამყ.
ქუთაისის საადგილო-მამული ბანკის გირ. ფურც.	18 წ. 92 მ. გამყ. 43 წ. 90 მ. გამყ.

ცნობანი

სამკურნალოში, რომელიც თბილისის მთავარ ქუჩაზე დააარსეს სასსოფრად 4 აპრილის 1866 წლისა, ვადმეოფნი მიიღებინა დღის 8 საათიდან 12 საათამდე.

ყოველ დღე მიიღებენ ამ სამკურნალოში ვადმეოფნებს შემდეგი ექიმები: ტერ-გრიგორიანცი — 8 საათიდან 9 საათამდე; სანჯიბეა და სანჯიბეა ვადმეოფნის; საწამლეზად ბენკლევი — 10—11 საათამდე — სანჯიბეა, სიფილისის ვადმეოფნის წამლებსათვის და აგრეთვე კიბისა და ყურის ტკივილის საწამლეზად; შტემბოლსკი 11—12 საათამდე სიფილისისა

და სხეულზე გამოყენილი მუწუკების წამლებისათვის. ამას გარდა გარალევიჩი ორშაბათობით 9—10 საათამდე შინაგან ვადმეოფნის წამლებსათვის; კორნა ორშაბათობით, სამშაბათობით, სუთშაბათობით, და შაბათობით შინაგან ვადმეოფნისა წამლებსათვის 10—11 საათამდე; მინკევიჩი სამშაბათობით და პარასკეობით 9—10 საათამდე ხირურგიული ვადმეოფნისათვის; ხამჩინსკი სამშაბათობით და შაბათობით 11—12 საათამდე თვალის ტკივილის საწამლეზად; კრასნოვსკი ორშაბათობით და პარასკეობით 10—11 საათამდე შინაგან ვადმეოფნისათვის; ვოლქსონი კიბის ტკივილის საწამლეზად მიიღებს თვის სასლში ყოველთვის დარბ ვადმეოფნებს, რაკლთაგ სამკურნალოდამ პარათი ექმნებათ.

საავადმყოფოს დირექტორი ბ. ნიკოლოზი ამით აცხადებს რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარეშე მოსიარულე ვადმეოფნისათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამისამობით მორიგად ყოფნა ბ. ექიმთა და ბებიათა.

ამიგები:

- არუთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.
 - კორნა, სამშაბათობით და შაბათობით.
 - მელიქ-შარსადაგოვი, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.
- ბავიგები:**
- ვილჩაქოვისა, სამშაბათობით.
 - ბაგინოვისა, ორშაბათობით და პარასკეობით.
 - სტამანოვისა, ოთხშაბათობით და შაბათობით.
 - ლოქოვისა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

ჩინის გზა

- ფოსტის მატარებელი მიდის თბილისიდან ბათუმისაკენ 8 საათზე და 35 წამ. დილით.
- ბათუმიდან თბილისში შემოდის 10 საათ. 25 წამ. ღამით
- თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზე 55 წამზე ღამით.
- ბაქოდამ თბილისში შემოდის 8 საათ. დილით.
- თბილისიდან სურამისაკენ 3 საათ. 15 წამ. ნაშუადღევს.
- სურამიდან თბილისში შემოდის 8 საათზე 24 წამ. დილით.

ბანსხალეზანი

სამედიკო ბანსხალეზა.

ამ წლის ოქტომბრის 1-დამ 1886 წლის აღებამდის მართული ღრამბ-ტიული დასი დაიწყებს წარმოდგენების გამართვას.

ამის გამო დასის გამგეობა მოიწვევს, როგორც ქვეს არტისტის აგრეთვე დასში ხელად შემოსვლის მსურველთ წარუდგინონ თავიანთი პირობანი დასის საქმეთა გამგეს.

(10—9) სამედიკო ბანსხალეზა.

ზრ. ჩარკიანის
ქართული წიგნის მადახიში
ისეიდება

მოდრავი ასოები, სკოლებში სახმარებლად შედგ. ალ. მიჩაინაშვილის; გან; ფასი ყუთით ერთი მანათი.

მოდრავი ასოები კუბიკებზედ, ბავშვებისათვის, ოჯახებში სახმარებლად; ფასი ყუთით თოთხმეტი შაური.

ბავშვების მოვლა. თხზ. კომისიანთ. პ. მანაბელისგან; ფასი ერთი მანათი.

აგრეთვე ისეიდება ყოველ გვარი ქართული წიგნები. (3—3)

ქალი

ზომიერის ფასით ამაზღებს ყმაწვილებს სხვა-და-სხვა სასწავლებელთა მეოთხე კლასამდე მიიღებს პანსიონერებსაც. აღრესი — დროკისა რედაქციაში (3—3)

სასწავლებელი დეკანოზი
კლასიკური გიმნაზიის მასწავლებლის 4 წლის კურსით
ა. ს. გინეულოვისა.
მოწაფეთა და პანსიონერთა მიღება დაიწყება ნოემბრის 2-დამ; სწავლა ნოემბრის 5-დამ. დაწერილებითი პირობანი შეიძლება შეიტყოს მიხაილის ქუჩ., № 81 და მოსახელის ქუჩ., № 10. (5—5)

სამასწავლებლო მთავრობის
ნება და რთვით გაახსნა
1 კლ. სასწავლებელი
პანსიონით
ყმაწვილების მოსამზადებლად გენერალში, რეალურს და სხვა სასწავლებლებში შესასვლელად. აუკია მლისაბელის ქუჩა სახლის № 99. (5—3)

გამოცემა გ. დ. ქართველიშვილისა.

ახლად დაიბეჭდა და ისეიდება „დროებას“ რედაქციაში

ვასუშტი

საქართველოს ისტორია

მანმარტებული და შევსებული ახლად შექმნილის არხეოლოგიურის და ისტორიულის ცნობებით

ლიმ. ზ. ბაქრაძის მიერ.

ნაწილი პირველი

ქველის საქართველოს სასოგადო ქართით.

შედიანი და დახატული ქაზად ნ. ი. წილოსნისგან, და ამოჭრილი გ. ტატიშვილისგან.

თითო წიგნი ღირს სამ მანათად

ამ წიგნის შინაარსია: 1) სამი წინა-სიტყვაობა: პირველი ანუ განხილვა ქველის ქართლის სოლოლოგიისა, (ვასუშტისა); მეორე ანუ ცნობა ვასუშტზე და იმის ქართულებზე (ბროსესის); მესამე ანუ ქართველი ისტორიის წყაროები და ქართლის ცხოვრების ლირება (ბაქრაძისა). 2) საქართველოს ქველი წესდება-ნი და წინ-ჩვეულებანი; ისტორია ქველის დროდამ 1469 წლამდე ანუ საქართველოს დანაწილებამდე სამეფო-სამთავროებად.

აქ შენიშვნებში შემოტანილია, გარდა მსოფლიო ისტორიულის ცნობისა, რომელიც გვიჩვენებენ უცხო-უცხოთ გავლენას ჩვენს გვარ-ტომზე ის ცნობანი, გარეგანი და შინაგანი (სხვა-და-სხვა სოლოლოგიადამ, გუფერებიდამ და წარწერებიდამ), რომელიც არიან აღმოჩენილნი ჩვენ დროს.

წიგნის ბოლოს ჩართულია: 1) ახალ დამატებაში შთამომავლობის ხე მეფეთა და მთავართა გიორგი VIII-მდე († 1469 წ.). აქ თვითოველს მეფობაში ნაჩვენებია ყოველივე მის დროს შესანიშნავი ისტორიული შემთხვევა ისე, რომ ეს დამატება შეიცავს ცალკე შემოკლებით მთელს საქართველოს ისტორიას; 2) საზოგადო საქართველოს ქართა ქველის ისტორიულის ნომენკლატურით (სახელწოდებებით), იმ გვარად დახატული, რომ იმის მთავრობათა მიმდინარეობა ადვილად უჩვენებს ბუნების დანაწილებას ჩვენის ქვეყნისას თემ-თემებად.

ამ გვარადვე შესდგება მეორე და მესამე, ნაწილი „ვასუშტის ისტორიისა“. „მეორე ნაწილს“ სავანად ექნება: ქართლის სამეფოს გეოგრაფია და ისტორია; ვასუშტის სამეფოს გეოგრაფია და ისტორია. აქ ჩაერთვის ქართლ-კახეთის მეფეთ შთამომავლობა და ქართლ-კახეთის ქართა. ჩაერთვის აგრეთვე მხატრობა როგორც ყველა ქართლის მანათებისა მათის განმარტებით, აგრეთვე ჩვენის მწერლობის ნიმუშებისა ქველის დროდამდე ისე, რომ შეითხველმა ყველა საუკუნობის მწერლობის ხასიათი შეიგნოს. ეს ნაწილი გამოვა მომავალ წელში.

მესამე ნაწილი ანუ გეოგრაფია და ისტორია დასავლეთის საქართველოსა ანუ იმერეთისა და სამცხე-საათაბაგოსი თავის შთამომავლობით და ქართით და სრულის აღფაშვტით გამოიცემა 1887 წელს.

(25—8)